

Nørgaard: Med Hensyn til hvad den ærede sidste Taler udtalte, maa jeg blot tillade mig at bemærke, at den ærede Landstingsmand har vel for en Deel Ret i, at Menighederne ikke hidtil have haft den Ret, jeg omtalte, gennem Menighedsraad, da der jo ikke har været noget Menighedsraad, men jeg meente jo ogsaa, at Menighederne have haft denne Ret til at høre sig til Præsten, saavel directe, som gennem de Institutioner, som have eksisteret, navnlig gennem Commissionerne og senere gennem Sogneforstanderskaberne. Forøvrigt skal jeg ikke udtale mig videre om denne Paragraf; thi jeg agter at stemme for den af Udvalgets Mindretal foreslaaede Paragraf, da den indeholder enbeel Bestemmelser, som jeg ikke vilde savne i Loven, saafremt Udkastet skulde blive til Lov.

Strøm: At den ærede 2den Landstingsmand for 10de Kreds (Rehmann) var tilfreds med Paragrafens Affattelse, har jeg sikkert forudsat, thi der er opnaaet to Ting ved den, som han ved anden Behandling ønskede, dels de runde og syblige Udtryk, dels Retten til at vise et hvert Menighedsraadsmedlem Øren, der ellers vil blande sig i hans Sjæls Anliggender. Derimod troede jeg, at mine Bemærkninger maatte have fundet noget mere Indgang hos den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen). Han har virkelig villet gjøre Adskillen mellem Mennesket paa den ene Side og Menighedsraadsmedlemmet paa den anden. Jeg troer, at i mangfoldige Tilfælde lader denne Adskillelse sig ikke gjøre. I det Exempel, han valgte, hvor det er en Ven, der kommer til en Ven, kan det maaskee være; men de kunne jo ofte være temmelig fremmede for hinanden. Det vil udbrede en underlig Kulde over det Hele, naar man kommer og siger: jeg kommer ikke som Menighedsraad den og den, men som Menneske den og den, og jeg frygter for, at det vil være forbi med Sjælesørgervirksomheden, naar Forholdet skal begynde paa den Maade.

Ordføreren: Med Hensyn til hvad den ærede 3die Landstingsmand for 8de Kreds (Nørgaard) yttrede, troer jeg, at han har overseet Noget. Her er ikke Tale om en Ret for

Menigheden — en saadan Ret har Menigheden altid haft til at fremføre sine Bøggjæringer, Duster og Anker — men der er Tale om, at Menighedsraadet er forpligtet til, paa Menighedens Vegne at fremføre Bøggjæringer, Duster og Anker." — Det glæder mig, at den 4de Landstingsmand for 6te Kreds (Strøm) her er kommen ind paa et Punkt, hvor vi omfider kunne mødes; thi ogsaa jeg søger gjerne Hvile i den Forestilling, at der er en Side, en Deel af den præstelige Charakter, der er fælles for alle Christne. Men naar han, jeg vil ikke sige med mere Velvilje, men med mere Nødsaglighed havde gennemkæst Paragrafens Bestemmelse; troer jeg, at hans Indsigelse vilde være saalden bort. Thi her er sagt, at Menighedsraadets Medlemmer ikke skulle indblande sig i den egentlige „Sjælesørgervirksomhed“, og jeg skulde troe, at den ærede Taler vil, at der gives en saadan Virksomhed, som ingen Anden er berettiget til at dele med Præsten. Derfor der havde staaet, at Menighedsraadet skulde understøtte Præsten i Sjælesørgervirksomheden, ved jeg ikke, hvorledes den ærede Landstingsmand vilde have stillet sig dertil; men det ved jeg, at en saadan Affattelse vilde have mødt en levende Opposition fra mange Sider i Thinget.

Strøm: Den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at der staaer: „den egentlige Sjælesørgervirksomhed.“ Dette har jeg meget vel seet, men jeg kender ikke Forskjellen paa egentlig og uegentlig Sjælesørgervirksomhed, og jeg vil gjerne have det forklaret. Kan den paavises, skal jeg maaskee gaae over til hans Mening. Jeg har ikke vidst Andet, end at i den lutheriske Menighed var det Eneeste, der var Præsten forbeholdt, Ordets Forkyndelse i Kirken og de hellige Handlingers Udførelse, men Sjælesørgervirksomheden, enten den er egentlig eller uegentlig, hører til det almindelige Præstedømme.

Ordføreren: Der er samme Forhold imellem den egentlige og, jeg vil ikke sige den uegentlige, men — den almindelige Sjælesørgervirksomhed, som der er imellem det almindelige og det særlige Præstedømme. Det